

posudek vedoucího bakalářské práce
Barbora Dubravská: Písmo v Čechách

Autorka se ve své práci zabývá otázkou rukopisného zachycení textu a jeho historických, formálních a společensko-kulturních aspektů. Za nejpodstatnější složku této bakalářské práce považuji její průběžné směřování k závěrečnému klíčovému zkoumání toho, jakou roli hraje ruční zápis textu v současné době, kdy při zpracování textu zřejmě přinejmenším kvantitativně převažuje technologické, digitální pojetí. Proč se dnes nejen ve školní praxi, ale i v kontextu jiných společenských praktik uplatňuje rukopis? Jaký vliv má na textové sdělení, na formulování myšlenek, na rozvoj určitých mentálních kompetencí? Autorka se k tomuto tázání přibližuje přes vhodně strukturované postupné kroky, v nichž rozlišuje historické a teoretické aspekty problematiky rukopisu. V českém prostředí se postupně uplatňovaly zápisy v hlaholici a v latině, přičemž především v případě druhého systému písma se možnosti zápisu rozevřely do širokého vějíře různorodých forem rukopisu – šlo o různá písma lomená, antikvová apod. Konkrétní rukopisné formy nesloužily zdaleka jen k zaznamenávání „pojmových“ sdělení, ale stejně intenzivně i k určité mocenské či „ideologické“ reprezentaci, k potvrzování a manifestování společenského statusu daného vlastníka manuskriptu apod. Dubravská na základě historického srovnání může adekvátně uvažovat o funkcích využívání rukopisu v současnosti, o jeho překračování snad primárního určení k jakési „archivaci“ a „transportu“ sdělení.

Bakalářská práce je napsána přehledným, dobře argumentovaným způsobem, opírá se o kvalitní literaturu. Domnívám se, že některé (z mého hlediska) méně podstatné odbočky (třeba k problematice hlaholice) mohly být kratší a zato se dala více rozvinout otázka dnešních funkcí rukopisu – kupříkladu i v souvislosti s proměňujícím se „životním stylem“ mladé generace a jejím zájmem o „retro-média“. Práci doporučuji k přijetí a navrhuji hodnocení 2 (velmi dobře).

Václav Hájek